

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Дніпро

«06» червня 2025 року

Старший слідчий відділу СУ ГУНП в Донецькій області капітан поліції Чупов Артем Ігорович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 12022041460000145, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 21.07.2022, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, відповідно до ст. ст. 42, 276-278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Рижову **Максиму** **Сергійовичу,**
05.11.1991 року народження,
уродженцю м. Первомайськ Луганської області, громадянину України, командирі мотострілецької роти мотострілецького батальйону 6 мотострілецького полку 2 армійського корпусу 8 загальновійськової армії Південного військового округу ЗС Російської Федерації, старшому лейтенанту, з позивним «Привід»/«Скло», відоме місце проживання: Луганська область, м. Первомайськ, вул. Деповська, буд. 12, кв. 3, який не є особою, щодо якої здійснюється особливий порядок кримінального провадження, передбачений ст. 480 КПК України, в силу ст. 89 КК України раніше не судимому на території України

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438 КК України, тобто в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, групою осіб (у редакції ст. 438 КК України на момент вчинення кримінального правопорушення).

З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації (далі – РФ) проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань

РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2 спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

Згідно з ч. 1 ст. 4 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі – ЖК (IV)) особами, що перебувають під захистом цієї Конвенції, є ті, хто в будь-який момент та за будь-яких обставин опиняються, у разі конфлікту чи окупації, під владою сторони конфлікту або окупаційної держави, громадянами яких вони не є.

Згідно зі ст. 27, 29 ЖК (IV) особи, що перебувають під захистом, мають право за будь-яких обставин, на особисту повагу, повагу до своєї честі, права на сім'ю, їхніх релігійних переконань та обрядів, звичок та звичаїв. До них завжди слід ставитися гуманно й захищати їх, зокрема, від будь-якого акту насильства чи залякування, від образ та цікавості натовпу. З урахуванням положень стосовно здоров'я, віку та статі, сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, має право поводитися з усіма ними однаково, без жодної дискримінації, зокрема стосовно раси, релігії або політичних переконань. Проте сторони конфлікту повинні застосовувати до осіб, що перебувають під захистом, таких заходів контролю чи безпеки, які будуть визнані за необхідні під час ведення війни. Сторона конфлікту, під владою якої є особи, що перебувають під захистом, відповідає за поведження своїх представників із цими особами, причому це не знімає особистої відповідальності з таких представників.

Положеннями ст. 31, 33 ЖК (IV) передбачено, що жодний примус фізичного чи морального порядку не може застосовуватися до осіб, які перебувають під захистом. Пограбування забороняються. Репресалії стосовно осіб, які перебувають під захистом, та їхнього майна забороняються.

Відповідно до ст. 47 ЖК (IV) особи, що перебувають під захистом, які знаходяться на окупованій території не будуть у жодному разі та жодним чином позбавлені переваг цієї Конвенції у зв'язку з будь-якими змінами,

запровадженими стосовно керівних установ чи управління цією територією внаслідок її окупації, або у зв'язку з будь-якою угодою, укладеною між властями окупованої території та властями окупаційної держави, або у зв'язку з анексією окупаційною державою всієї або частини окупованої території.

У свою чергу ст. 147 ЖК (IV) передбачено, що серйозними порушеннями є дії, якщо їх здійснено проти осіб або власності, які перебувають під захистом цієї Конвенції, зокрема нелегальне ув'язнення особи, що перебуває під захистом, та привласнення власності, не виправдане воєнною необхідністю, і здійснюване незаконним чином і безцільно.

Статтею 46 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, що є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18 жовтня 1907 року (далі – Положення) визначено, що права, життя фізичних осіб і приватна власність повинні поважатися на окупованій території. Приватна власність не підлягає конфіскації.

Відповідно до ст. 52 Положення, реквізиції у негрошовій формі та у формі послуг не вимагаються від жителів, окрім як для потреб окупаційної армії. Вони повинні бути пропорційними ресурсам країни та мати такий характер, щоб не накладати на населення обов'язок брати участь у військових діях проти своєї країни. Такі реквізиції і послуги можуть вимагатися лише на підставі рішення командира окупованої місцевості.

Згідно з положеннями ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року (далі – ДП I) тією мірою, якою їх торкається ситуація, зазначена у статті 1 цього Протоколу, з особами, які перебувають під владою сторони, що бере участь у конфлікті, і не користуються сприятливим ставленням згідно з Конвенціями або згідно з цим Протоколом, за всіх обставин поводяться гуманно, і вони, як мінімум, користуються захистом, передбаченим у цій статті, без будь-якої несприятливої різниці, заснованої на ознаках раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії чи віросповідання, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового стану, народження чи іншого статусу або на яких-небудь інших подібних критеріях. Кожна сторона має з повагою ставитися до особи, честі, переконань та релігійних обрядів усіх таких осіб. Заборонені й будуть залишатися забороненими в будь-який час і в будь-якому місці такі дії, незалежно від того, чиняться вони представниками цивільних чи воєнних органів: а) насильство над життям, здоров'ям і фізичним та психічним станом осіб, б) знущання над людською гідністю, зокрема, принижуюче й образливе поводження, е) погрози вчинити будь-яку з вищезазначених дій.

Відповідно до ст. 8 (2)(a)(vii) Римського статуту МКС (далі – РС МКС) незаконне позбавлення волі є воєнним злочином. Відповідно до ст. 8 (2)(b)(xiii) РС МКС захоплення майна ворога, крім випадків, коли таке захоплення настійно вимагається воєнною необхідністю, є воєнними злочинами.

Збройне захоплення с. Стряпівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області почалося під час повномасштабного

вторгнення РФ в Україну, та з липня 2022 року територія вказаного населеного пункту перейшла під контроль військовослужбовців ЗС РФ.

Громадяни України Рижов Максим Сергійович, 05.11.1991 р.н. (позивний «Привід»/«Скло»), – старший лейтенант, командир мотострілецької роти мотострілецького батальйону 6 мотострілецького полку 2 армійського корпусу 8 загальновійськової армії Південного військового округу ЗС РФ та Нестеренко Станіслав Андрійович, 26.01.1992 р.н. (позивний «Бумер»), – військовослужбовець 6 мотострілецького полку 2 армійського корпусу 8 загальновійськової армії Південного військового округу ЗС РФ у першій половині липня 2022 року перебували у тимчасово зайнятому с. Стряпівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області, тобто брали участь у вторгненні на територію України у складі російських окупаційних військ та усвідомлювали свою участь у міжнародному збройному конфлікті.

14.05.2022 у зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України підрозділів ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань громадяни України Смолянінов Вадим Іванович, 15.03.1965 р.н., та Чепурна Ірина Олександрівна, 09.06.1987 р.н., виїхали з місця проживання за адресою: Донецька область, Бахмутський район, Соледарська міська громада, с. Стряпівка, вул. Дачна, буд. 38 до м. Бахмут Донецької області, де перебували до 27.05.2022. У подальшому вказані цивільні особи перемістились на постійне місце мешкання за адресою: Дніпропетровська область, Кам'янський район, с. Крута Балка, вул. Робоча, буд. 17.

12.07.2022 громадяни України Смолянінов В.І. та Чепурна І.О. прийняли рішення щодо поїздки до с. Стряпівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області з метою вивозу свійської тварини та особистого майна. Вранці 12.07.2022 Смолянінов В.І. та Чепурна І.О. на автомобілі марки «Volkswagen Caddy» номерний знак АН4886ЕЕ, обладнаному причепом марки «АНТОР 4 8177» номерний знак АН8233ХТ, вирушили до м. Бахмут Донецької області, де зібрали свої особисті речі та побутову техніку, які помістили до вказаного автомобіля, та вирушили до с. Стряпівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області.

У той же день 12.07.2022 декілька невстановлених на даний час військовослужбовців ЗС РФ помітили Смолянінова В.І. та Чепурну І.О., які зупинились на автомобілі біля власного будинку за адресою: Донецька область, Бахмутський район, Соледарської міської громади с. Стряпівка, вул. Дачна, буд. 38, та у порушення вимог ст. ст. 27, 29, 31, 47 ЖК (IV), ст. 75 ДП І здійснили їх нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі). При цьому вказані особи сіли до автомобіля Смолянінова В.І. та, погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, перешкоджаючи потерпілим обирати за своєю волею місце знаходження, примусили Смолянінова В.І. та Чепурну І.О., які у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебували, жодної зброї не мали, участі у бойових діях не брали, були

одягнені у цивільний одяг, їхати до с. Володимирівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області.

У подальшому, у вечірній час 12.07.2022 Нестеренко С.А., перебуваючи на території одного із приватних будинків с. Володимирівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області, куди доставили Смолянінова В.І. та Чепурну І.О., будучи озброєним вогнепальною зброєю та погрожуючи їй застосуванням, усвідомлюючи, що перед ним цивільні особи, які на момент події у складі Збройних Сил України чи інших військових формувань України не перебували, жодної зброї не мали, участі у бойових діях не брали, до таких дій не готувалися і були одягнені у цивільний одяг та не мають можливості чинити опір, наказав поставити автомобіль марки «Volkswagen Caddy» номерний знак АН4886ЕЕ, обладнаний причепом марки «АНТОР 4 8177» номерний знак АН8233ХТ, до гаражу та відібрав ключі від вказаного автомобіля, документи і особисте майно Смолянінова В.І. та Чепурної І.О.

Після цього Нестеренко С.А., усвідомлюючи явну злочинність власних дій, наказав іншим військовослужбовцям ЗС РФ помістити Смолянінова В.І. та Чепурну І.О. до підвального приміщення, не обладнаного для утримання людей, чим у групі з чим у групі з вказаними невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, у порушення вимог ст. ст. 27, 29, 31, 47 ЖК (IV), ст. 75 ДП І умисно позбавив потерпілих можливості вільно пересуватись, протиправно перешкоджаючи останнім обирати за своєю волею місце знаходження, тобто, здійснив їх нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі). У вказаному підвальному приміщенні Смолянінов В.І. та Чепурна І.О. незаконно утримувались до ранку 13.07.2022.

У ранковий час 13.07.2022 Нестеренко С.А., перебуваючи у приміщенні літньої кухні домоволодіння у с. Володимирівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області провів опитування Смолянінова В.І., вивчаючи особисті документи та телефонну книгу мобільного телефону потерпілого, та висловлюючи при цьому погрози на адресу останнього.

У цей момент приблизно о 8-9 годині до вказаного будинку приїхав Рижев М.С. та, долучившись до Нестеренка С.А., діючи умисно, будучи озброєним вогнепальною зброєю, з метою перевірки Смолянінова В.І. на причетність до Сил оборони України, продовжили опитування останнього.

Після опитування у цей же день Рижев М.С. спільно з Нестеренком С.А. пішли до гаражу, у який ввечері було поміщено автомобіль марки «Volkswagen Caddy» номерний знак АН4886ЕЕ, яким на праві управління користувався Смолянінов В.І., з причепом марки «АНТОР 4 8177» номерний знак АН8233ХТ. Побачивши задовільний стан автомобіля та побутову техніку, яку загружено до вказаного автомобіля та причепу потерпілими, Рижев М.С. спільно з Нестеренком С.А., діючи умисно, групою осіб, у порушення законів та звичаїв війни, а саме ст. 33 ЖК (IV), ст. ст. 46, 52 Положення, прийняли рішення про залишення у себе вказаного приватного майна, тобто вчинили привласнення (захоплення) майна, яке не виправдане воєнною необхідністю, здійснене незаконним чином і безцільно.

У подальшому в той же день Рижов М.С., погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, наказав Смолянінову В.І. та Чепурній І.О. сісти до автомобіля марки «ВАЗ 2108» та, усвідомлюючи явну злочинність власних дій, у порушення вимог ст. ст. 27, 29, 31, 47 ЖК (IV), ст. 75 ДП І примусово відвіз до будівлі палацу культури у с. Володимирівка Соледарської міської громади Бахмутського району Донецької області, на території якого розташовувались військовослужбовці ЗС РФ, де потерпілих помістили до підвального приміщення, позбавивши можливості вільно пересуватись, протиправно перешкоджаючи обирати за своєю волею місце знаходження, тобто умисно, у групі з невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ продовжив дії, спрямовані на їх нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі).

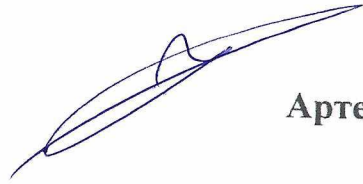
У вечірній час 13.07.2022 Рижов М.С., погрожуючи застосуванням вогнепальної зброї, усвідомлюючи явну злочинність власних дій, у порушення вимог ст. ст. 27, 29, 31, 47 ЖК (IV), ст. 75 ДП І помістив Смолянінова В.І. та Чепурну І.О. у салон автомобіля марки «ВАЗ 2108» та примусово відвіз до будівлі палацу культури у м. Первомайськ Луганської області, де останніх невстановлені особи з числа військовослужбовців ЗС РФ помістили до підвального приміщення, позбавивши можливості вільно пересуватись, протиправно перешкоджаючи потерпілим обирати за своєю волею місце знаходження, тобто умисно, у групі з невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ продовжив дії, спрямовані на їх нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі).

Враховуючи викладене, Рижов Максим Сергійович, 05.11.1991 р.н., будучи командиром мотострілецької роти мотострілецького батальйону 6 мотострілецького полку 2 армійського корпусу 8 загальновійськової армії Південного військового округу ЗС РФ, діючи умисно, у групі з Нестеренком С.А. та іншими невстановленими військовослужбовцями ЗС РФ, в умовах збройного конфлікту та у зв'язку з ним, вчинив порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а саме нелегальне ув'язнення (незаконне позбавлення волі) цивільних осіб, що перебувають під захистом, а саме Смолянінова В.І. та Чепурну І.О., та привласнення (захоплення) приватного майна потерпілих, яке не виправдане воєнною необхідністю, чим порушив вимоги ст. ст. 27, 29, 31, 33, 47 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, ст. ст. 46, 52 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, що є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18 жовтня 1907 року, ст. 75 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08 червня 1977 року.

Таким чином, Рижов Максим Сергійович, 05.11.1991 р.н., обгрунтовано підозрюється в порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 28, ч. 1 ст. 438

КК України (у редакції ст. 438 КК України станом на момент вчинення кримінального правопорушення).

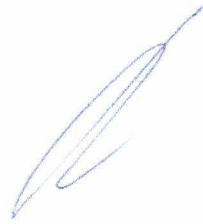
Старший слідчий відділу СУ
ГУНП в Донецькій області
капітан поліції

Артем ЧУПОВ

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника відділу процесуального
керівництва та підтримання
публічного обвинувачення
управління протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту,
Донецької обласної прокуратури

Ростислав РОСИК

«06» червня 2025 року